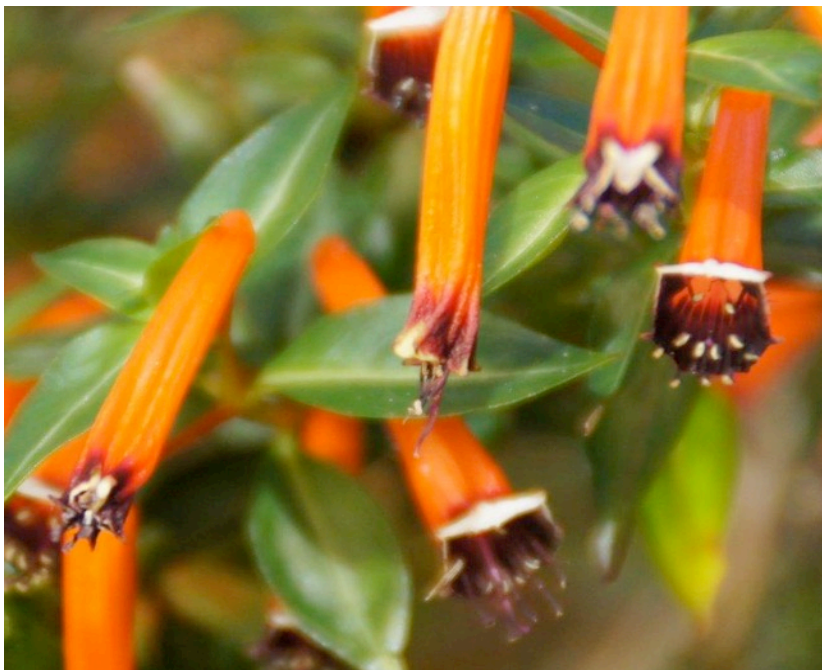

1. Otepää vallas Nahajärve ääres asub pereettevõttena rajatud veinitalu, mis oma nime saanud nende ühe kodulooma järgi. Siia on künkanõlvale rajatud ka spetsiaalne viinamarjaistandus. Lisaks kasvatatakse veini tegemiseks õunu, kirsse, pihlakaid, arooniaid ja rabarberit. Veine toodetakse ka metsamarjadest. Sel hooajal on müügil nt veinid nimedega Must ilves, Ukuaru, Zilga, Ukulele, Palukas. Mis nime see veinitalu kannab?
2. Küsitav oli vanakreeka mütoloogias lohe, kes valvas hesperiidide kuldõunu. Ta oli Typhoni ja Echidna järeltulija. Teda kujutatakse mitmepäisena, kuigi peade arv varieerub kahest sajani. Ta olevat osanud rääkida inimkeeles, seejuures võis iga pea rääkida erinevas keeles. Ta ei maganud kunagi. Hilisema müüdi järgi tõsteti ta taevasse ning temast sai Lohe tähtkuju. Mis nime see müütiline lohe kandis?
3. Selle Hispaania mootorrattatootja asutasid 1985 Gironas Narcis Casas ja Josep Pibemat. Ettevõtte on spetsialiseerunud triali- ja endurovõistlusteks mõeldud maastikumootorrattaste tootmisele. 2002 alustati ka ATV-de tootmist. Selle firma sõiduriistaga on maailmameistriks tulnud trailis Jordi Tarres ja Adam Raga, enduros Paul Edmondson ja Petteri Silvan. Sam Sunderland võitis selle firma mootorrattal 2022 Dakari ralli. Mis firma?
4. See teater on loodud 2014. aastal. Looja, kunstiline juht ning pealavastaja on Aire Pajur. Aastas tuuakse välja 8-10 uuslavastust, kokku mängitakse 120 etendust üle Eesti. Teatril on oma maja Elvas, mis mahutab ca 80 inimest. Sel aastal pälviti Eesti kultuurkapitali aastapremia suure panuse eest harrastusteatri maastikul. Mis teater?
5. Selle lille looduslik leviala on Mehhikos ja USA kaguosas. Taim on oma eestikeelse nime saanud õite välimuse järgi. Ta on hinnatud ilutaim, kasvatatakse ka Eestis. Mis taim?

6. Sellesse praeguse Valmiera linna lähedale külla rajati 13.sajandi alguses esimene Läti kristlik kirik. Kirikut mainib juba Läti Henrik oma kroonikas 1208. aastal seoses Imera maa asukate ristimisega. Läti Henrik töötaski just seal preestrina aastast 1208 kuni surmani. Ajaloolaste arvates on ta ka selle kiriku põranda alla maetud. Küla juures voolava Jumara jõe ääres toimus tema kroonikas kirjeldatud kuulus Ümera lahing. Eestlaste vanem Lembitu lasi siinse esialgse kiriku kättemaksuks üldse maha põletada. Mis nime see riikliku kaitse all olev ajalooline kirik kannab?
7. See on kahevõistlejatest vendade perekond. Pere vanem vend tuli just Otepääl peetud MK-etapil esmakordselt oma karjääris esikolmikusse. Kahevõistlusega tegelevad veel tema kolm nooremat venda, murdmaasuusataja oli ka nende ema. Huvitava faktina paranesid küsitava mehe tulemused kohe pärast esihamba väljatõmbamist. Autasustamisel võis seda fakti iga spordisõber ka oma silmaga näha. Kes?
8. See detektiiv on Peter Robinsoni loodud karakter. Ta on kolinud Londonist Yorkshire'i väiksesse küllasse ning lahendab mõistatusi koos seersant Annie Cabboti ja Dick Burgessiga. Eesti keeles on ilmunud nt "Tapamaja bluus", "Revolutsiooni lapsed", "Vältimatu lõpp". Raamatute ainetel on vändatud ka seriaal, mille ühe episoodi tegevus toimus Eestis ning sinna olid kaasatud ka mõned eesti näitlejad. Mis nime see detektiiv kannab?
9. See on linn Ukrainas Donetski oblastis samanimelise jõe ääres. Piirikindluse rajas tänase linna kohale juba Ivan Julm kaitseks krimmitatarlaste vastu. Kandis aastatel 1924-2016 nime Artjomsk kommunist Fjodor Sergejevi hüüdnime Artjom järgi. NL- i ajal asus siin üks Euroopa suurimaid vahuveinitehaseid. Linna lähikonnas asuvad kaevandused andsid enne käimasolevat sõda 90% Ukraina kivisoolatoodangust, mida eksporditi paarikümnesse riiki. Mis linn?
10. Kes on maalide „Karge hommik“ ja „Trafalgari lahing“ autor?

11. Ta on omanimelise sugukonna ainuke esindaja. Eestis I kategooria kaitsealune liik, kuid tänapäevaks ilmselt Eestist üldse kadunud ning praegu arvatakse tema põhjapoolseimat asukonda olevat Lätis. Veel 60 aastat tagasi oli ta Eestis tavaline põllulind. Ta on ca 30 cm pikk, emas- ja isaslind on välimuselt sarnased. Korruga muneb 5-7 muna. Tema poegadel on huvitava kaitsereaktsioonina kombeks ennast ohu lähenedes täis roojata, et vähendada enda atraktiivsust saagina. Mis lind?
12. See USA rokkbänd tuli kokku 1973 aastal. Alustati nime all Reason Why, kuid õige pea võeti nimi hoopis oma kodukandi järgi. Neil on ilmunud 9 kuldalbumit ning ohtralt plaatinaalbumeid. Bänd oli erinevate lugudega Billboardi edetabelis üle 200 nädala. Kaks ehk kuulsamat hittsinglit sellelt bändilt on "Carry on wayward son" ja meiegi retrojaamades sageli mängitav "Dust in the wind". Viimane müüs üle miljoni eksemplari. Mis bänd?
13. See aine on looduslik hallutsinogeen, millel pikk kasutamise ajalugu. Kõige rohkem leidub teda peamiselt Mehhikos kasvavas peioote-uimakaktuses. Esimesena tuvastas aine olemasolu 1897 saksa keemik Arthur Heffter. A-klassi narkootikumina põhjustab väga tugevaid hallutsinatsioone, millega kaasnevad hea meeleolu ja kontrolli kadumine oma lihaste üle. Dachau koonduslaagris tehti aine mõju kohta katseid vangide peal. Ameeriklased konfiskeerisid katseandmed ja kasutasid neid projektis koodinimega Chatter. Mis aine?
14. Sündinud 1982 Võrus. Ta on kirjutanud peamiselt ulmet ning on ka ulmeajakirja Reaktor asutaja ja pikaajaline peatoimetaja. Tema loomingut iseloomustab hoogsa tegevusega lihtsamapoolne ja kiire süžee, kus rohkelt alkoholi, märulit ja verd. Ta on saanud korduvalt ulmekirjanduse preemia Stalker laureaadiks, viimati 2023 romaani "Ajudraiver" eest. Tänavu üllatas lugejaid kriminaalse jutukoguga „Rõngu roimad“. Juurdlust viib neis läbi Rõngu pastor Lenz, keda võrreldud juba ka kuulsa briti krimikirjanduse ametivenna isa Browniga. Kasutanud oma loomingus ka pseudonüümi J. J. Metsavana. Kes?
15. Kes on pildil olev kergejõustikutäht? Tulnud kõigi aegade noorimaks medalivõitjaks kergejõustiku Euroopa meistrivõistluste ajaloos. Suurvõistluste medalivõitjad on ka tema isa ja ema. Kes?

16. See poolsaar on kaitstav loodusmälestis Harjumaal Anija vallas Soodla külas. Asub Soodla jõe suubumise kohal Jägala jõkke. Võeti riikliku kaitse alla juba 1960 kui „...poolsaar mändidega“. Kümnekond kilomeetrit allavoolu asub Jägala jõe orus ka samanimeline koobas. Rahvasuu on neid paiku seostanud ühe Eduard Bornhöhe jutustusega ja sellest inspireerituna on nad ka oma tänase nime saanud. Millist ühist nime küsitav poolsaar ja koobas kannavad?
17. See oli kõrghasemeline Berliini bordell, mida natside luureteenistus SD kasutas II maailmasõja ajal spionaaži eesmärgil. 1930. aastate alguses loodud lõbustuskohas püüti Heydrichi ja Schellenbergi eestvedamisel võrgutada alkoholi ja naistega külalisi avaldama oma saladusi ja arvamusi natside kohta. Küllastajate hulka kuulusid nii kõrged saksa sõjaväelased kui töösturid, samuti välismaa diplomaadid ja asjurid. Hoone hävis 1942 õhurünnakus ja projekt kaotas oma tähtsuse. Mis nime see asutus kandis? Itaalia filmitegija Tinto Brass on teinud samanimelise erootilise filmi.
18. Seda kunstnikerühmitust on nimetatud üheks Vene kunstnike radikaalsemaks. Rühmitus kasvas välja “Ruutusoldati” äärmuslikematest liikmetest, nende hulka kuulusid nt Mihhail Larionov, Marc Chagall, Kazimir Malevich, Natalja Gontšarov. Rühmituse ainus näitus toimus Moskvast 1912, peale seda ühing lagunes. Kuidas oli selle rühmituse nimi? Rühmituse nimi kattub ühe looma kehaosaga.
19. Ilmar-Jaan Martens ja Rein Peterson on värvika elusaatusega väliseestlased. Nad olid Ivy League'i ülikoolide vilistlased ning säilitasid elava huvi Eestis toimuva vastu. 1989. aastal asutasid nad Toronto-Eesti õppesilla projekti, mille raames käis ennast Kanadas moodsa ettevõtlusõppe alal täiendamas üle saja eestlase. Koos ameeriklasest ärimehe Peter Marshall Fitzgeraldiga olid nad mõlemad ühe Eestis tegutseva kõrgkooli sünni juures. Tegu on vanima ja tänaseni tegutseva erakõrgkooliga, millel on muuhulgas filiaal ka Helsingis. Mis kõrgkool?
20. Kes on pildil?

21. See rahvakalendri tähtpäev on pühendatud Antiookiast pärit paganausulise arsti, ajalootundja ja maalija mälestusele. Teda peetakse nii arstide kui kunstnike kaitsepühakuks, legendi järgi olevat ta maalinud neitsi Maarjat. Tähtpäev on rahvakalendris seotud vaikusega, sel päeval ei tohtinud ropendada, vanduda ja häält tõsta. Mehed käisid veskil, kuna sel päeval jahvatatud jahu ei pidavat minema koitama. Kariloomad pidid olema laudas. Mis päev?
22. Jaan Krossi romaanis “Professor Martensi ärasõit” meenutab professor Martens oma kohtumisi kahe noore Eesti heliloojaga. Esimest neist peetakse üheks eesti sümfonismi rajajaks ja ta oli enne Teist maailmasõda Tallinna heliloojate koolkonna üks juhte. Teine oli esimese üldlaulupeo üks juhte Ainsad kaks Eesti helilooja loodud pala, mis peol kõlasid, pärinesid just temalt. Kes on need heliloojad?
23. See on Vahemere ääres esinev kuiv ja soe tuul, mis pärineb Saharast ning võib Vahemerele jõudes ka orkaani mõõtmetesse paisuda. Tuul saab alguse Põhja-Aafrika kõrbest ning võib üle Vahemere liikudes koguda niiskust. Sel juhul võib Euroopasse jõudes maha sadada tuule toodud Sahara kõrbeliiv, mida nimetatakse mõnikord ka veriseks vihmaks. Tuule järgi on nime saanud ühe tuntud saksa autotootja mudel. Mis nime see tuul kannab?
24. Ta oli Prantsusmaa kuningas aastatel 1574-1589. Enne seda oli ta lühikest aega olnud ka Poola kuningas. Kuningas armastas küll vehelda, kuid rohkem huvitus kunstist ja armastas raamatuid lugeda. Valitseja tappis mürgitatud pistodaga kirja üleandmisel dominiiklasest munk Jacques Clement. Samanimeline kuningas, John Maata poeg on valitsenud sajandeid varem Inglismaad, saades võimule juba 9-aastasena. Mis nime kannavad need kuningad?
25. Kes on pildil olev laskesuusataja?

26. See on pehme hõbevalge metall, mida saadakse tsingitootmise kõrvalsaadusena. Kasutatakse madala sulamistemperatuuriga sulamite valmistamisel, tuumareaktorite reguleerimisvarraste ja mobiiltelefonide ja sülearvutite akude tootmisel. Inimorganismi sattununa põhjustab tõsiseid tervisekahjustusi. Saanud oma nime vanakreeka mütoloogilise tegelase järgi. Milline keemiline element?
27. Seoses eesmärkidega tugevdada majandusdiplomaatiat, avas Eesti möödunud aastal kaks uut suursaatkonda (koos ettevõtluskeskusega). Linnad asuvad Kagu-Aasias üksteisest linnulennult umbes 4500 kilomeetri kaugusel. Ühe saatkonna avas peaminister Kaja Kallas, teise president Alar Karis. Millistes linnades avas Eesti oma suursaatkonnad?
28. Selle noore, Londonis elava ja töötava eestlasest moekunstniku esimeste kollektsioonide signatuurtoodeteks olid maksimalistlikud *bomberjakid*. Hetkel loob ta pigem pilkupüüdvaid sensuaalseid kudumeid. Tema loomingut on kandnud staarid, nt Dua Lipa, Rihanna, Lady Gaga ja hiljuti Kylie Jenner. Teda on tunnustatud Eestiski - 2016. aastal pälvis ta Hõbenõela tunnustuse. Kes on see moelooja?
29. Ta sai kirjanikuna tuntuks raamatuga „Emil ja detektiivid“, mis paistis silma uudse lähenemisega toleaeelses lastekirjanduses. Raamatut saatis ka filmina suur menu. Käsikiri romaaniga „Raiskumine“ (1931) jäi aga tsensuuri kinni ja avaldati tugevalt kärbituna. Romaan hoiatas kaasaegseid läheneva katastroofi eest. Kui natsid riigis võimu haarasid, kirjaniku teosed põletati kui saksa vaimule mittevastavad. Tänapäeva eesti soovitusliku koolikirjanduse hulka on aastaid kuulunud tema jutustus „Veel üks Lotte“. Kes?
30. Eestlased on harjunud käima paljudes maailma mägisuusakeskustes. See talispordikeskus Afri-Ski asub oma riigi põhjaosas Butha-Buthe distriktis Maloti mägedes üle 3000 meetri kõrgusel. Suusapiirkonnas on kaks nõlva ning lumelauduritele mõeldud lumepark. Suusanõlv koos suusatõstukiga rajati siia 1970. aastatel. Mis riigis see mäesuusatamiskeskus asub?

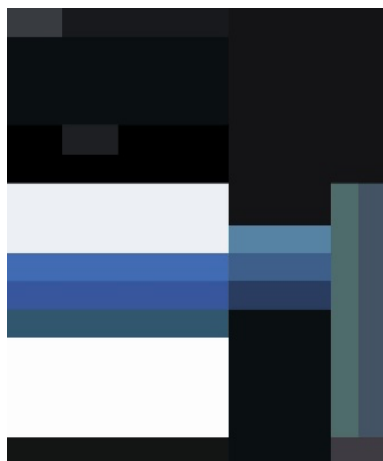
31. Küsitaval loomal (*Potamochoerus porcus*) on silmatorkav punane karvastik, mustad jalad ja valge jutt piki selga. Silmade ümber, põskedel ja lõual on valged markeeringud, ülejäänud koon ja nägu on must. Saba on peenike ja 30–45 cm pikk. Elab Aafrikas jõgede ja soode lähedal. Öise eluviisiga, võivad vahel käia ka kohalikke istandikke rüüstamas. Söövad rohtu, juuri, putukaid, marju, molluskeid. Elavad kuni 20-liikmelistes karjades. Ohustatud loomaliikide kaitse programmi raames jõudsid nad mõni aasta tagasi ka Tallinna Loomaaeda. Mis loom?
32. Mõisat mainiti esimest korda 1541 ja tollal olid mõisa omanikud Kawerid. Mõisa peahoone on neorenessanss-stiilis väikese neljatahulise torniga. Mõis on praegu erakätes ja seal peetakse igasuvist roosiaiapidu. Tähelepanu pälvis mõis 2019 ilmunud haruldase vanadest piltidest fotoalbumi tõttu. Vendade Luckinite sajanditaguste tööde hulgas leidis, nagu raamatu kaanelt näha võis, väga julgeid erootilisi fotosid. Mis mõis?
33. See on toimse sidususega ühevärviline villane või poolvillane riie. Selle veekindla riidesordi patenteerimine 1888 tegi maailmakuulsaks briti rõivatöösturi Thomas Burberry. Küsitavast materjalist rõivaid kandsid retkedel polaaruurijad Nansen ja Shackleton, samuti Mallory oma õnnetul Mount Everesti vallutamise katsel. Esimese maailmasõja ajal kandsid sellest kangast riideid ohvitserid, et kaevikutes kuivad püsida. Astrid Lindgreni Kalle Blomkvisti loos jooksis sellest materjalist pükstega ringi mõrvar. Mis riidesort?
34. Ta oli Juuda kuningas, valitses aastatel 37.-4 eKr. Vallutas roomlaste abiga tagasi Jeruusalemma ja ühendas oma võimu alla Palestiina. Arendas ehitustegevust, tuntumateks rajatisteks olid Jeruusalemma tempel, Jeeriko talvepalee ja Masada kindlus. Sai kurikuulsaks oma despootliku valitsemisstiiliga. Valitsejaga sama perenime kannab Postimehe elustiilitoimetuse juht. Kes?
35. Kes on helilooja?

36. See koleda nimega järv asub Otepää vallas. Ta sai nime samanimelise küla järgi, mis küll tänaseks on kadunud. On arvatud ka, et sel võib olla seos läti mehenimega Smerts. Üks legend järve ja küla kohta on selline: Pärast sõdu käinud rüüstajate salk taludes röövimas ja tapmas. Rahvas põgenenud metsa peitu. Väärsi talu rahvas olnud aga kodus. Rüüstajad tulnud sinna ja vaadanud, et naised keedavad toas süüa. Selgunud, et need olid naisteriietes mehed. Nad piiranud röövijad sisse ja ajanud koos kõigi hobustega järve, kus kõik uppunud. Mis järv?
37. Ta on Kongo päritolu prantsuse jalgpallur. Mängib hetkel Paris Saint Germain`i klubis. Kuulub Prantsusmaa rahvuskoondisse, 2022 MM-i hõbemedalimees. See MM tegigi mehe rahvusvaheliselt tuntuks. Enamiku turniirist varumeeste pingil istunud, sai ta platsile poolfinaali lõpuminutitel ja kohe mängu tulles lõi värava. Finaalmängus sekkus taas vahetusmängijana ja mängu lõpufaas tõi mehe pildile. Esmalt teenis ta välja penalti, lisaaja viimasel rünnakul jättis aga realiseerimata väga hea väravõimaluse. Mehe enda sõnul jääb see taak teda elu lõpuni saatma. Kes?
38. Selle linna asutas 1869 inglise tööstur John Hughes, kes rajas sinna söekaevandused ning terasetööstuse. Algselt oli asulas palju sisserändajaid, neist enamik oli Walesi päritolu. Töölised töid sageli kaasa ka pered ja asulasse rajati haigla, koole ning nt ka anglikaani kirik. 20. sajandi lõpus elas seal ca 50 000 inimest. Asula sai nime asutaja järgi ning kandis kuni 1924 nime Yuzovka. 2022. aastal elas linnas ca 900 000 inimest. Linna jalgpalliklubi on UEFA Meistrite liigas sage osaleja. Mis linn?
39. See on lugu 13-aastasest poisist, kelle vargajõuk röövib ja maa-alusesse käiku peidab, et too vargapoiste eest koolitükid ära teeks. Teoses tegutsevad kurjategijad Bosman, Äbarik, Kiitsakas. Teos ilmus Eestis esmakordselt 1963 ja muutis väga populaarseks Eestis ühe seni vähelevinud poisinime. Raamatu põhjal hiljem valminud telesari lisas täiendava panuse. Hetkel kannab seda nime Eestis ligi 3000 meest. Mis nimi?
40. Kes on pildil?

41. Need pähklid on kreemja ja kergelt vahaja tekstuuriga, maheda ja magusa maitsega. Hästi kõva koorega - seetõttu müüakse enamasti juba puhastatult. Pärit Austraaliast, tänapäeval kasvatatakse ka Hawaiiil. Süüakse toorelt, küpselt on nad krõmpsuvad ja aromaatsed, maitsele veidi sarapuupähkli sarnased. Kuna nende õlisisaldus on väga suur (ca 72%), siis, saab neist pressida hinnalist õli. Mis pähkel?
42. Saanud nime linna järgi, kus ettevõtte 1921 asutati. Linna nimi tähendab kohalikus keeles väike määnd. Ta on üks maailma suurimaid ehitus-ja kaevandusseadmete tootjaid. Lisaks toodetakse ka metsatehnikat, traktoreid ja militaarsõidukeid. Firma toodangu hulka kuuluvad nt maailma ühed suurimaid buldooseriid D575A, ekskavaator PC 200, mis kasutab töötamiseks pöörlemisest saadud energiat. II maailmasõja ajal toodeti sõjaväele tanke ja haubitsaid. Firma masinaid võib sageli kohata ka Eesti ehitustandritel. Mis firma?
43. ORGAN2/ASLSP on kirjutatud 1987. aastal orelile. Saksamaal Halberstadt kirikus alustati teose ettekandmist 2001. aastal ning kui kõik läheb plaanipäraselt, on teose lõppemise puhul võimalik plaksutada 2640. aastal. Teoses vahetuvad noodid äärmiselt aeglaselt, viimane noodivahetus toimus 5. veebruaril käesoleval aastal. Järgmine noot mängitakse augustis 2026. Kes on teose helilooja?
44. Eesti endine kergejõustikukuulsus Aleksander Tammert on leidnud omale uue lemmikala spordiga tegelemiseks. Mees võtab asja tõsiselt ja nii püstitas ta viis päeva enne oma 51. sünnipäeva sellel alal uue Eesti ja Baltimaade rekordi. Rekordiks valmistus ta oma kodugaraažis. Milline spordiala on Tammerti uus lemmik?
45. BLOCBIRDS on kahe hollandlase Pauli ja Alberti kunstiprojekt, mille eesmärk on rõhutada lindude unikaalseid värvilahendusi. Iga lindu on kujutatud ruudukujulise pikslikogumine, mis lähtub just talle iseloomulikest värvidest. Pildil näete lindu, keda on võimalik kohata ka Eesti looduses. Mis lindu on kujutatud?

46. See on mere või muu veekoguga külgnev märgala, mis on perioodiliselt üleujutatud. Asudes sageli järvede ja jõgede servades moodustavad nende taimestiku madalad rohttaimed, tarnad, pillirood, hundinuiad. Leidub ka madalaid põõsastikke. Nad on elupaigaks paljudele lindudele, selgrootutele, kahepaiksetele, kaladele, veelise eluviisiga imetajatele. Esinevad üksnes tasandikulistel aladel, nt Floridas. Seda tüüpi ökotoobis elab ka Delia Owensi menuromaani „Kus laulavad langustid“ kangelanna. Millist nime kirjeldatud ala kannab?
47. Ta on eesti geneetik ja teaduse agar populariseerija. Oli TÜ teaduskooli direktor 2018-2021. Tema teadustöö peamised suunad on inimese genoomi uurimine ja selle seos pikaajalisuse ja vananemise protsessiga. Tutvustanud teadussaavutusi ajakirjanduses, esinenud palju koolides, raadiosaadetes („Kukkuv õun“, „Puust ja punaseks“) ning televisioonis („Terevisioon“, „Tohter Olaf“). Olnud aastaid telesaate „Rakett 69“ üks põhikohtunikke. Kes?
48. Ta on tunnustatud Kreeka filmirežissöör, kelle viimane linateos „Poor things“ („Vaesekesed“) võitis tänavu kaks Kuldgloobust ja on nomineeritud ka Oscarile. Eesti teatripublikule on mees tuntud Ugala teatritüki „Head lapsed“ põhjal. Lavastuse aluseks on 2009. aasta tema film „Koerahammas“ („Kynodontas“). Tema esimene ingliskeelne film „Homaar“ (2015) oli edukas ning pälvis ka Oscari nominatsiooni. Kes?
49. See ettevõtte asutati 1882 Dresdenis. Praeguse nime sai 1888, mil registreeriti ka kaubamärgina. Tänapäevase seisuga on see üks vanimaid Saksamaal veel eksisteerivaid kaubamärke. I maailmasõja ajal varustas sõjaväge nn „teepommidega“, mis olid tänaste teekottide eelkäijad. 1929 leiutati firmas maailma esimene teekottide pakkimismasin „Pompadour“ ja 1949 kahekambriine teekott. Firma toodangut leidub laias valikus ka Eesti kaubandusvõrgus. Mis firma?
50. Kelle autoportree? Viimastel kuudel on temast ajakirjanduses palju juttu olnud, tõsi küll, mitte kunstniku, vaid muusiku ja artistina.

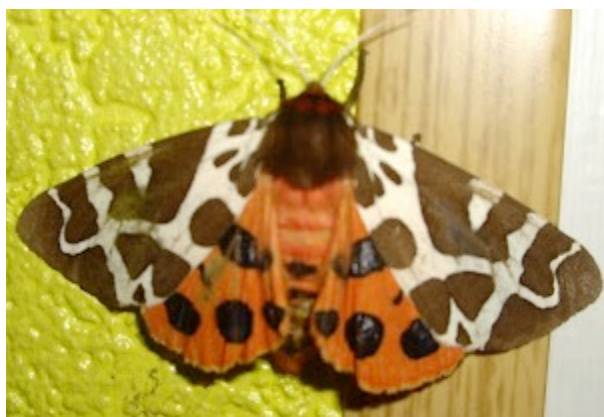

51. Sündis 1967 Prantsusmaal ja kasvas üles jalgpallurite peres. Alustas oma elukaaslase lavastaja Claude Lelouche kõrval filmistsenaariumite kirjutamisega. Nende koostöös on valminud filmid „Un plus une“ ja „Kõigi elu“. 2017 avaldas oma esimese romaani „Pühapäeva rüppe unustatud“. Raamat oli edukas, võites Chronose ja Rahvusliku Lõvi kirjandusauhinna. Järgmine romaan „Lilledele värsket vett“ sai juba rahvusvaheliselt väga tuntuks. Tänapäeva kirjastuse „Punase raamatu“ sarjas ilmunud teos on väga nõutav praegu ka eesti raamatukogudes. Kes?
52. See on maailmapärandi nimistusse kuuluv ala Lääne- Austraalias. Aborigeenid kutsuvad kohta nimega „kaks vett“ ja ta kujutab endast Austraalia üht rikkamat mereökosüsteemi. Siin on kodu ligi 10 000-le dugongile, samuti paljudele delfiiniliikidele ja vaalhaidele. Kasvavad hiiglaslikud mererohuniidud, luues maailma suurima heinamaa, mille üks taimeliik (Posidonia australis) on moodustanud. See on ka populaarne kalastuskoht. Küsitav ala ongi nime saanud seal elavate veeloomade järgi. Mis nime küsitav ala kannab?
53. See Eesti rahvuskoondise nurgaründaja on sündinud 1996 Viljandis. Lõpetanud Viljandi Gümnaasiumi hõbemedaliga. Võrkpalliga hakkas tegelema juba kolmandas klassis. Mänginud nii Eesti, Kreeka kui Soome liigas, tänavusel hooajal kuulub Prantsusmaa meistriliiga klubi Vandoeuvre Nancy ridadesse. Huvitava faktina on tegelenud 10 aastat ka ratsaspordiga. Valiti 2022 eesti aasta parimaks võrkpalluriks. Kes?
54. Ta sündis 1808 Otepää kõrgustikul Arulas ja orelimeistri ametit õppis Tartus pillimeister Mayeri juures. Esimese oreli ehitas ta 1834 Rõngu kirikule. Oma suurima, 28 registriga oreli valmistas ta Tartu Ülikooli kirikule. Ajalooliselt kuulsaimad pillimeistri orelid on Tartu Maarja kirikule loodud pill, millel esimeseks eesti üldlaulupeoks valmistuti. Samuti Otepää kiriku oreli, millel eesti lipu õnnistamisel 1884 mängiti. Kaugeim tema tehtud oreli asub Alaskal Sitkas. Seriaalis ENSV on sama perenimega tegelane. Kes on see kuulus orelimeister?
55. Eestis väga sagedane seen, kasvades nii okas- kui lehtpuumetsades. Viljakehad on hallikas-, kollakas- või oliivpruunid, eoslehekeseid värvuvad vajutamisel kohe tumepruuniks. Jalg pruunikas ja sametjas. Pikka aega peetud söögiseenek. Seen sisaldab aga aineid, mis moodustavad inimese veres antikehi, mis hävitavad punaliblesid. Mürgituse peiteaeg on

tunnist kuni paari aastani. Kupatamine ei muuda seent ohutuks. Mis seen?

56. 1920. aastail hargnes USA Oklahoma osariigis tõeline mõrvamüsterium. Kõik tapetud olid ühe indiaanihõimu liikmed. Hävitati terveid perekondi, et nende vara omastada. Hõim oli varem oma maalt Kansase osariigis minema aetud ja Oklahomas reservaati ümber asustatud. Kuid tänu uutelt maadelt leitud suurtele naftavarudele teenisid nad palju tulu, muutudes üheks maailma rikkaimaks rahvaks. Häbiväärset episoodi USA ajaloos on kujutanud Steven Spielberg filmis „Lillekuu tapjad“. Milline indiaanihõim see oli?
57. Ta on sündinud 1980 Kohilas. Hariduselt teatriteadlane ning seetõttu tuntud nii näitekirjaniku ja dramaturgina. Viimastest töödest on pälvinud enam tähelepanu “Minu Narva” 2021 ja “Lõpp” 2024. Ta on kirjutanud lasteraamatuid (“Emme draakon”, “Härä Maru mustikapood”). 2023. aastal pälvis ta III preemia romaanivõistlusel raamatuga “Taeva tütred”, mis räägib loo baltisaksa misjonärist Hedwig Büllist. Kes?
58. See Prantsusmaa sport-ja võidusõiduautode tootja asutati 1955 Dieppe linnas autovõidusõitja Jean Redele poolt. Nimi saadi tolleagse tuntud ralli nime järgi. Autoralli MM-tiitel võideti automargile 1973, kui esimest korda peeti WRC-sarja. Ettevõtte on olnud ajalooliselt tihedalt seotud Renault’ autotehasega, kes 1973 nad ära ostis. 1995 lõpetati selle kaubamärgiga mudelite tootmine. 2017 taaskäivitati kaubamärk mudeli A110 turuletoomisega. 2021 tehti debüüt vormel-1 sarjas. Mis automark?
59. Richati struktuur ehk Guelb er Richat on ümmargune geoloogiline objekt Sahara kõrbes. Ta on valitud Rahvusvahelise Geoloogiateaduste Liidu poolt kõrgeima teadusliku väärtusega objektiks. Kogu objekti läbimõõt on 40 km ja see koosneb sümmeetrilistest kontsentrilistest ringidest. Vandenõuteoreetikud on salapärasest moodustist ka müütilise Atlantise asukohaks pidanud. Mis riigis see rahvasuus ka Sahara silmeks kutsutud objekt asub? Riik keelustas 1981 viimasena maailmas orjapidamise, olümpiamängudel ei ole senini võidetud ühtegi medalit.
60. See liblikas on meie looduses tavaline. Silmatorkavalt värvikireva tiivamustriga liblika tiibade siruulatus võib olla kuni kuus sentimeetrit. Tema suuri silmatorkavaid ja karvaseid röövikuid võime kohata kevadel, kui nad enne nukkumist palju ringi liiguvad. Valmikute lennuaeg algab peale jaanipäeva. Liblikaid võime kohata nii metsaveertes, niitudel, jõeluhadel, vahel ka kultuurmaastikel. Inglise kutsuvad seda liblikat aia tiigriks. Mis liblikas? Sama esinejanime kandis üks Eesti laulu finaalis 2024 esinenud artist.

61. Eesti Vabadussõja kuulsate soomusrongide soomuseks olid tegelikult topeltseinad, mille vahel liiv või liivakotid. Paraku kippus liiv ära pudenema. Soomusrongide diviisi insener Eduard Jürgens tuli geniaalsele lahendusele ja asendas liiva teise käepärase sisuga. Uus materjal püsis hästi paigal ja takistas ka kuulide lennuteed. Lisaks muutus rong kaalult kergemaks. Mis materjali ta kasutusele võttis?
62. See sportlane tuli 2003 meeste 100 meetri jooksus maailmameistriks. Lisaks võitis oma riigile veel MM-idelt 4 pronksmedalit, neist ühe teatejooksus. Osales viitel olümpiamängudel, pääses küll finaali, kuid medalit ei võitnud. 2023 seisuga on ta ainuke selle riigi sportlane, kes olümpia-alal maailmameistriks kroonitud. Talle kuulub praegu ka üle 40-aastaste meeste 100 meetri jooksu maailmarekord, olles ainuke nii vanalt alla 10 sekundi jooksnud sprinter. Kes ja mis riiki ta esindas?
63. Küsitav on müütiline tegelaskuju, vembumees ja leiutaja. Ta rikub sageli kombeid ning petab, sageli saab ka ise petta. See nimetus on kasutusel eelkõige Põhja-Ameerika pärimuses, kuid tema iseloomujoontega kangelasi leidub ka mujal. Paljudes mütoloogiates on ta loomakujuline ning muudab sageli ka kuju. Eesti mütoloogias on talle kõige lähemad tegelased Rehepapp ja Kaval-Ants. Tartus on tegelase nimega söögikoht, mis võiks aidata vastamist kergendada. Kes?
64. Küsitav on eesti ajaloolane ja arheoloog, spetsialiseerunud Eesti muinasaja uurimisele. Ta on sündinud 1958. Ta on lõpetanud Otepää keskkooli ning sai just siinsest ajalooklassist inspiratsiooni elukutsevalikul. Ta on TÜ arheoloogia professor ja Teaduste akadeemia liige. Tema praegune abikaasa on leedu juurtega eesti keeleteadlane. Kes?
65. Ta oli Soome disainer ja skulptor. Võitis Soome Panga raha kujundamise võistluse ja 1955 käibele lastud Soome margad olid tema kujundatud. Kujundas ka postmarke. Tuntud veel Iitala klaastoodete loojana, nt Ultima Thule tilkuva jääpurika välimusega köögiklaasid on tema loodud. Kujundanud ka Finlandia viinapudeli ja soome puukko noa oma versiooni. Kunstnik oli ka tema vend Tauno ja õde Helena. Kes?

66. Okunoshima on ca 70 hektari suurune saar Jaapani lõunaosas. 20. sajandi alguses elas saarel vaid paar kaluriperet. 1925. aastal algatas Jaapani valitsuse salajase keemiarelvade tootmise programmi ning saarele rajati keemiarelvatehas, kus toodeti kilotonnide kaupa erinevaid närvigaase. Tehas suleti peale II maailmasõda ning saarel asub tänapäeval mürgigaasi muuseum. Tuntuks on saar saanud ühe loomaliigi tõttu, keda saarel väga arvukalt leidub ning mis tänapäeval turiste saarele tõmbab. Loomadel on seos ka keemiarelvavabrikuga. Mis loomade saar on Okunoshima?
67. Viimastel kahtedel suveolümpiamängudel Soome koondisel hästi läinud ei ole. 2016 võideti vaid üks pronksmedal Mira Potkoneni poolt. Tokyo mängudel 2020 saadi 2 pronksmedalit. Ühe tõi taas Mira Potkonen, teise Matti Mattsson. Millistel spordialadel medalid võideti?
68. Meie raamatupoodide rohketal krimikirjanduse riiulitel valitsevad põhiliselt angloameerika ja skandinaaviamaade kriminaalromaanid. Leidub siiski ka eksootilisemate maade kirjanike loodud detektiivikujusid. Näiteks Leonardo Padura raamatutes kuritegusid uuriv politseinik Mario Conde, kes jagab oma kodu tapluskala Rufinoga ja kelle parimaks sõbraks on ülekaaluline ratastoolis sõber. Eesti keeles on ilmunud neist nt raamatud „Laitmatu minevik“, „Maskiball“. Mis riigi kirjanikuga on tegemist?
69. Kes on pildil olev Eesti teatri- ja filminäitleja?

70. Kes laulab?

1. Murimäe
2. Ladon
3. Gas Gas
4. Lendteater
5. sigaretilill
6. Rubene
7. David Mach
8. Alan Banks
9. Bahmut
10. William Turner
11. siniraag
12. Kansas
13. meskaliin
14. Joel Jans
15. Angelina Topic
16. Gabrieli
17. Kitty salong
18. Eesli saba
19. EBS
20. Karolin Jürise
21. luukapäev
22. Artur Kapp, Aleksander Kunileid
23. sirocco
24. Henry III
25. Andrejs Rastorgujevs
26. kaadmium
27. Singapur ja Soul
28. Roberta Einer
29. Erich Kästner
30. Lesotho
31. jõesiga
32. Kaagjärve
33. gabardiin
34. Herodes
35. Margo Kõlar
36. Mõrtsukjärv
37. Randal Kolo Muani
38. Donetsk
39. Marek
40. Evika Silina
41. makadaamiapäkel
42. Komatsu
43. John Cage
44. sangpommi tõstmine
45. harakas
46. padur
47. Riin Tamm
48. Yorgos Lanthimos
49. Teekanne
50. Ramo Teder e Pastacas
51. Valerie Perrin
52. Shark Bay
53. Kristiine Miilen
54. Ernst Carl Kessler
55. tavavahelik
56. oseidžid (osage)
57. Piret Jaaks
58. Alpine
59. Mauritaania
60. päevakoer
61. linatakk
62. Kim Collins, St Kitts&Nevis
63. trikster
64. Valter Lang
65. Tapio Wirkkala
66. küülikud
67. poks ja ujumine
68. Kuuba
69. Jörgen Liik
70. Taylor Swift